

3 CENTESIMI

Predbroj za Monarhi ju teška 4 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 pare.

Abbonamento per la Monarchia: Corona 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonamenti für die Monarchie vierteljährig 4 K, einzelne Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

Za vrštenje objava u „Matam oglasniku“ plaća se za svaku ried 2 para. Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi nel «Notiziario d'affari» si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minima 30 centesimi.

Jedes Wort im «Kleinen Anzeiger» kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 30 h.

Izlati svaki dan osim nedjelje i svevika u 11 ura prije podne. Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo - Amministrazione e redazione - Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA - Via Giulia br. 1

VIESTI.

Mjestne.

Još nešto o reformi kod družbe sv. Ćirila i Metoda.

Na članak, kojim smo nabacili pitanje reforme kod družbe sv. Ćirila i Metoda prije nam prijatelj:

Vi ste se osvrnuli na potrebu reforme kod družbe sv. Ćirila i Metoda, te ste istaknuli osobito potrebu uređenje centrale, koja bi se brinula za sav rad oko narodne obrane, obavješćivala javnost, držala evidenciju našeg stanja i potreba, te rada naših protivnika, brinula se za napredak družbe i bila njegovim glavnim pokretačem. Bez takve uredbe uzaludno su sve reforme, nije moguće pojmiti procvat družbe ni sustavan rad. A da nam je taj potrebit, o tomu mislim da je svatko uvjeren.

Nego hoću da iznesem nekoliko misli kako bi si družba mogla da povećava svoje prihode dok provede takve reforme. Jedan od glavnih bi bio prihod »natsodnog blagdana«. Česi imaju dan sv. Veneslavu, koji im donosa do 8000 kruna. Njemci su lani držali kongres svih država za narodnu obranu, te se je razpravljalo o tom danu. Mi pak Hrvati, mi imamo dan koji bi lako mogao takav da postane. Dapače za vrijeme narodne vlade bio je predložen, no nije se o njemu razpravilo radi nastupivših događaja, to je Zrinjski-Frankopanski dan dne 30. travnja. Taj dan bi družbi i svi njeni prijatelji osobito novinstvo morali nastojati, da se proslavi time, da u taj dan doprineše svaki Hrvat svoj obol u družbinu svoju. Bilo da se prirede sabiranja, koja bi se mogla putem podružnica i putem povjerenika Ćirilo-Metodskih zidara, bilo da se prirede predavanja, akademije, zabave itd. Tim bi se postiglo, da bi se još više popularizirala uspomena Zrinjskih i Frankopana, a drugo da bi se za družbu pribavilo lipi prihod, kojim bi ista mogla da svake godine otvori na uspomenu tog dana nekoliko škola. To je družba dužna da provede, a sigurni smo, da će čitav naša javnost prigrliti ovaj predlog i odazvati se družbinom pozivu, te da ne će ostati ni najmanje selo, koje ne će proslaviti narodni blagdan.

O zdravstvenim prilikama okolice.
Obzirom na dopis iz Altur, koji je ovo dana bio tiskan u našem listu, imamo da se osvrtno na neke zdravstvene prilike u okolici. Za svu našu brojnu okolicu naša občina ne drži posebnog ljeknika, već občinski mjestni ljeknik pohađa okolicu, te po tome ne može da uslied velikog posla, kojega inače ima, udovolji svim potrebama. — Sto se pak tiče ljeknika blagajne arsenalnih radnika, imamo da osposomeno, da su istina namješteni kod iste tri ljeknika, no da ti imaju previše posla, budući nemaju da liječe samo radnike, već i njihove obitelji, a to je do 20.000 duša. U koliko doznajemo isti su preobterćeni poslom, te imaju dnevno do 250 slučajeva u samom ambulateriju, ne računajući k tome bolnestnice u kućnoj njezi. Događaj se pako, da se naši okoličani obrađuju često na ljekničke blagajne i ako je isti dan bio u mjestu občinski ljeknik. U tom pogledu bi mogli da se

obrate na občinskog ljeknika, kojega bi za trud blagajna već nagradila.

Svakako mora se istaknuti, da se za okolicu mora poboljšati zdravstvena služba i to bilo da občina namjesti posebnog ljeknika za okolicu, kao što to imaju sve veće dalmatinske občine, bilo da se arsenalna blagajna, koja stoji u novčanom pogledu veoma dobro pobrine za bolju njegu onih, kojima pruža ljekničku pomoć.

Porezne knjžice.
Svi oni, koji su bili uručili porezne knjžice ili namire za izplate radi reklamacija, mogu iste digouti u »Narodnom Domu«.

Hrvatsko kazalište.
Ječer su nam naši diletanti predstavili komediju Valabreg-ovu u tri čina »Jedinstven muž«. Igralo se je dobro. U ovom komadu nastupila je za prvi put pred občinstvo gđja. Vlajić. Ista je još nesjgurna na pozornici, no s njom je naša diletantska družina svakako stekla stilu, koja će se liepo razviti. Kod svih diletanata osobito dama opaža se vidljivi napredak. Gosp. Babić i gđja. Prugovečki su sinoć igrali baš majstorski. Tkalec je znao da nam prikaže boljih uloga. Gđja. Babić je imala ulogu, koju je mogla mnogo bolje izvesti. Ostali diletanti su u svojim ulogama dobro nastupili. Komad je veoma liep, te nam prikazuje tip pučnice, koja u svojoj pokrajinskoj prostodulnosti ne opaža varanje muža, ali zato kod zeta dalazi sve sumnjivo, ali ostaje napokon blamirana.

Občinstva smo očekivali više, što naši diletanti posve zaslužuju. — U četvrtak prikazat će nam tri vesele igre.

Poziv diletantima.
P. n. g. članovi »Dramatskog odsjeka«, umoljavaju se da svi dodju večeras na pokuš »Debora« i to u 7 sati.

Pjevanje.
Svi oni, koji su za prijavi za pjevanje, umoljavaju se da dodju nefaljeno u sriedu u 8 sati u Čitaonicu na dogovor. Moli se, da ne bi nitko izostao i da bi upozorili i druge, da se već jednom konačno ustanove dani za vježbe.

Podučavanje hrvatskog jezika.
Nastojanje »Čitaonice« zavest će se od 1. budućeg mjeseca satovi hrvatskog jezika. Radi toga se upozoruju svi oni, koji bi htjeli polaziti u školu, da se obrate na Čitaonicu ili na predsjednika iste dra. Zuccoana.

Gajeve razglednice.
Trgoviste Krapina izdalo je razglednice u spomen stogodišnjice Gajevo rođenja. Razglednice su izradjene u narodnim bojama, te predstavljaju Hrvate iz svih zemalja, gdje mu se dolaze pokloniti. Stoji iz filira, a može se dobiti u i papirnici Lajoja iz drug.

Glazba u gostioni »Nar. Doma«.
Večeras će u gostioni »Narodnog Doma« svirati bosanska glazba. Početak u 8 sati.

Za Družbu!
Tražite i kupujte svuda proizvode od kojih Družba ima koristi, kao olivke, cigaretni papir, žigice, sapun, metle, čaj itd. Jer na taj način doprinateste za hrvatske škole. Upotrebljavajte svuda narodni biljeg i tražite da ga sve trafike držje. Zapada samo a pare. To je vaša dužnost!

Razne.

Izbori u odbor zavoda za osiguranje radnika protiv nezgodam.

Kako je poznato, dne 31. ov. mj. biti će izbori za jednog člana i jednog zamjenika od skupine radnika u zavod za osiguranje radnika protiv nezgodam, i to iz VI. skupine industrije i sličnih obrta. Kandidati narodnog odbora jesu: Anton Jeriha kao član, a Fran Gomišek kao zamjenik. Glasovnice podpisane po biranom zastupniku radništva i po gospodaru poduzeća, imaju se poslati čim prije na dra. E. Slavika (Narodni Dom) Trst.

Uložci kod novčanih zavoda za vrijeme rata.

Uslied napetog odnošaja između naše monarhije i Srbije i uslied pogibelji rata nastala je u pučanstvu neka pobudna glede uložnog novca, koja bi mogla imati dilih posledica, a koja proizlazi samo iz neupućenosti osobito nižih slojeva.

Neuko naime pučanstvo misli, da u slučaju rata može država da si prisvoji novac privatnih zavoda, te uslied toga diže svoje uložke iz raznih zavoda, da bi ih sačuvalo od pogibelji, ako ne i propasti. Zato je dužnost svekolike inteligencije i drugih narodnih prijatelja, koji dolaze u doticaj sa narodom, da ga pouče, kako za njegove uložke nema nikakve pogibelji i kako je imovina privatnih zavoda stvar u koju država nesnije da dira, već ju mora dapače štiti. Sam ministar financija je u petak izjavio u parlamentu o smiešanosti takvih glasila, te je nadodao, kao što je poznato, da država ima sredstava, a da će u slučaju potrebe znati i moći stati si i drugih, koje bi joj trebalo.

Radi toga je uzrujanost i strah za sigurnost uložaka posve neopravdana, te svi moraju nastojati, da uvjere pučanstvo o pravom stanju stvari.

Imenovanja na sudu.

Podpredsjednik zemaljskog sudišta F. Dukić i savjetnik na prizivnom sudištu Gabričić, oba u Tratu bili su imenovani dvorskim savjetnicima pri vrhovnom sudištu u Beču.

Dar družbi sv. Ćirila i Metoda.

Hrvatska omladina u Dubrovniku poslala je družbi sv. Ćirila i Metoda K 1.000 kao prvi dio prihoda Akademije priredjene u Dubrovniku ovih poklada. U taj primjer bi se morali ugledati i druga mjesta, te pridrđiti češće koju zabavu u korist družbe.

Društvo Jugoslavenskih željezničkih činovnika.

Ova nova organizacija ustanovljena prošle nedjelju izabrala je odbor, koji se je konstituirao, izabравši predsjednikom R. Goloba, višeg priglednika.

Razprava o novačkom kontingentu u zastupničkoj kući.

Zastupnička kuća je u petak svršila razpravu o novačkom kontingentu, te je prihvatila zakon u sva tri čitanja.

Za razprave su slavenski govornici plađirali za mir, te su dapače tražili od predsjednika, da u tom smislu obavijesti vladara. »Slavenska Jednota« je glasovala novački kontingent obzirom na vanjski položaj monarhije.

Pučanstvo Nove Zelandije.
Koncem godine 1908. bilo je na Novoj Zelandiji 1,020,713 duša, od toga 960,642 Europejca, 47,731 Maura i 12,340 Cook Islandca. Europejci su narasli za godinu dana za 31,58 duša, od toga dosegljivajanjem 14,261, a naravnim porastom (t. j. viškom poroda nad smrti) za 16,897.

Kako da se umanji broj zločinaca.
U državi Nebraska u Americi predložio je guverner zakon, po kojemu će se morati svi zločinci, slaboumniji degenerirani kastrirati, da nebudu imali potomstva. To je predložio da je umanjio broj zločinaca, koji je u toj državi osobito velik. Zgodno opazu jedan list, da će državni ljeknici imati puno posla, a da će uslied toga Turska, u kojoj je sada zavladao ustan, moći dobavljati eunuhe iz Amerike, naravno, ako zakon bude primljen.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Il «Giornaleto» e le pensioni degli operai dell'arsenale.

Il «Giornaleto» di ieri si occupa della regolazione delle pensioni degli operai e dice di aver interessato l'onor. Rizzi ad informarsi in proposito presso il comandante della marina il quale gli ha fornito le informazioni attinte. Cosa riguarda la questione delle pensioni rammenteremo al Giornaleto che la »Narodna Radnička Organizacija« se ne occupò molto prima della questione e che anche ne partecipò agli interessati in un'adunanza ai 6 del m. corr. il nuovo statuto valevole per gli operai pensionati dopo il 2 dicembre 1908.

Ancor più la «N. R. O.» invitò tutti i pensionati di vecchio stile a voler annunziarsi nella cancelleria della società per inviare un memoriale ai fattori competenti onde fossero regolate anche le loro pensioni in conformità al nuovo statuto. Finora si sono annunziati oltre cento e venti pensionati di alto stile e si attende che se ne annunciano anche i rimanenti per intraprendere i passi opportuni.

Politeama Ciscutti.

Alla settima rappresentazione dell'«Otello» assiste un pubblico numeroso. Il tenore Perico dovette bisare anche sera l'«Addio sante memorie!». Applausi riscossero pure la Bruschini dopo l'«Ave Maria» ed il Maggi, che ogni sera viepiù si acquistano le simpatie del pubblico.

Per questa sera è annunciata la serata d'onore della signorina Bruschini. Si prevede un follone.

Un vapore del Lloyd nel dock della marina.

Venerdì entrò nel dock dell'arsenale il vapore del Lloyd «Arciduca Francesco Ferdinando» per alcune urgenti riparazioni.

L'istituzione d'un ginnasio-reale inferiore. — Rimunerazione al prete Zigar.

Si scrivono da Fiume. La nostra rappresentanza deliberò ad unanimità nell'ultima seduta d'istituire col prossimo anno scolastico un ginnasio-reale inferiore colla lingua d'istruzione italiana. Le spese per la manutenzione

del detto istituto sono previste nell'importo di 48.000 corone.

Nella medesima seduta la rappresentanza accolse la proposta dell'on. Zanella di votare l'importo di corone 500 quale remunerazione al prete Zigar per la sua valida difesa dell'italianità di Fiume.

Un buon rimedio domestico. Tra i rimedi domestici che solgono usarsi per frizioni lenitive e revulsive in casi d'infreddamento ecc. va citato in primo luogo il *Liniment Capsici comp.* coll' «Ancora» (surrogato il «Pain-Expeller-Ancora») che viene preparato nel laboratorio della farmacia Dott. Richter in Praga. Il prezzo ne è modico: cent. 80. Cor. 1.40 e 2.— la bottiglia; ogni bottiglia è posta in una elegante scatola riconoscibile alla ben nota «Ancora».

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA I DR.
Odgovorni urednik: Jozo Maholja.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

PRODAJU se skrininge (kašuni) u tiskari Leginja i dr., ul. Giulia br. 1.

VENDESI cassoni nella tipografia Leginja e comp., via Giulia 1.

TRAŽIM sobu i kuhinju za obitelj bez djece. Ponude na upravu «Omnibus».

CERCO stanca con cucina per famiglia senza prole. Offerte all'amministrazione dell'«Omnibus».

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj Narodnoj Tiskari Leginja i drug. mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cianu. 5a

Pučkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša «Narodna Papirnica» za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i tiskarske potreboče, te sve knjige i tiskarnice potrebne za konsumna društva. Preprodavačima znatan popust. 52 a

Upozoruju se Hrvati na Rijeci, da se „OMNIBUS“ prodaje tamo kod g. Vjenceslava Lenca, trgovca, u ulici o o o del Fosso. o o o

BUDILICA
19 cm visoka, sa do-
bojem u svakom polo-
kaju izlazi trojevan,
3 godišnjim plamenim
jamtvom K 2.90, 3
komada K 1.80, sa
noću svjetlačim ka-
salom K 3.30, 3 ko-
mada K 9.—.
Tvoritičko skladište ure-
dragija, slabinio i tre-
brinice.
O. HEGERA sin
Urednik: Ad. Kraljica
Velika Mirovinski rie-
nik na sabirni fran-
i badava.

o o JEFTINO I BRZO. o o
CEDULJICE
za
sv. ispovjed i pričest
izrađuju
NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA
Via Giulia, 1.
o o JEFTINO I BRZO. o o

Soboslikar

VLADIMIR VOJSKA
PULA — Via Sergia, 59.
Preporuča se p. n. općinstvu grada
Pule i okolice za soboslikarske i
ličilarske radnje.
Izrada moderna, ukusna i trajna.
Cijene umjerene.

**Trgovina pokućtva
i mramornih ploča**
A. ŽUNIĆ i Comp.

PULA
ulica S. Martino — ulica Giosuè Carducci

! OBJAVA !

Častimo se javiti slavnomo općinstvu
da smo uz naše, već više godina ob-
stojeće skladište

pokućtva
koje je uvijek snabdjeveno sa razno-
vrstnom robom, otvorili i svoju vla-
stilu radionicu
mramora

tako da možemo sada p. n. g. mu-
šterije poslužiti uvijek i u svako doba
svakovrstnim belgijskim i talijanskim
mramorskim pločama.

Svaka se naručba obavlja bezod-
vlačno polak zahtjeva i mjere.

Sve radnje zasjecajuće u tape-
tarsku i stolarsku radnju obavljaju
se solidno i uz najumjerenije cijene.

Odlječnim stovanjem

A. Žunić i Comp.

Austro-Hrvatsko paretbrodarsko društvo
na dionice u Panti.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Swaki dan osim nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swaki dan osim nedjelje
prije podne 6.45	odl.	VPUNAT	dol.	po podne 4.35
6.—	dol.	Krk	odl.	4.50
6.10	odl.	Glavotok	dol.	4.10
6.55	dol.	Malinska	odl.	3.25
7.—	odl.	Malinska	dol.	3.20
7.30	dol.	Malinska	odl.	2.50
7.40	odl.	Omišalj	dol.	2.40
8.25	dol.	Omišalj	odl.	1.55
8.30	odl.	RIJEKA	dol.	1.45
9.30	dol.	RIJEKA	odl.	12.45

Pruga: Baška-Punat.

Utorak i Subotni	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijeda i Petak
prije podne 4.30	odl.	Baška	dol.	po podne 4.—
5.30	dol.	Punat	odl.	4.50

Uvjeto pristajanje u Staroj Baški.
Ravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.
Agencija na Rijeci kod L. Pakulitića, (Via Anitracio) 22.
PUNAT, dan 15. siječnja 1909!

RAVNATELJSTVO.

Liniment Capsici comp.
surrogato il
Pain-Expeller Ancora.
AN' uso dell' acquigno di questa officina: lenitiva, rianimante, medicata, che è reperibile in tutta la Repubblica, si vende per sempre attenuando alla marca «Ancora»
Farmacia Dott. Richter,
30200 Praga, 30200

Kupujte proizvode
u korist
Družbe sv. Cirila i Metoda

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda
dobivaju se u
tiskari Leginja i drug. u Puli
ulica Giulia 1.
uz cianu od 2 do 10 para.

SVOJ K SVOMU!

Veliko skladište gotovih odijela i rubenine
Zadnja moda! za gospodu i dječake Najnoviji kroj!
u PULI ulica Giosuè Carducci br. 55.
Podpuna gotova odijela za svaku dobu godine, kabani-
ca, paletots, rublja, ovratnika, ogrlica itd.
Primaju se naručbe za odijela po mjeri.
Roba iz najboljih tvornica sukna.
Cijene vrlo umjerene.

Preporuča se Slavenima
slavonska tvrdka TRANFIĆ.

SVOJ K SVOMU!

Skladište vina V. Karabaić
PULA, Via Flavia br. 19.

OBJAVA!
Čast mi je objaviti cijenjenom občinstvu grada Pule, da sam preuzeo
na svoj vlastiti račun, vodstvo skladišta vina A. MOTIKA, Via Flavia br. 19.
Odlječnim stovanjem
V. Karabaić.

J. Kopač

Odklikovan sa 3 srebrnim kolajnama
Gorici godina 1891, 1894, 1900.
Istina diploma i slatna kolajna
u Vidnu godina 1903.
Slatna kolajna i medaljni križ u
Rinu godina 1903.

Svijećarna na paru
J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnomo občinstvu svijeće iz prijenog tamnog voska. Kilogram po K 5.—. Za prijesnost jamčim s K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, fitilja i stakla za vječno svjetlo po jeftinijoj cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za božićno drve, voštene svitci i med najjeftinije vrsti uz veoma niske cijene. Žuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Ne sahtjev šaljem cijenik franko.

o ISTARSKA POSUJILNICA u PULI o

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajni dionice jedan ili više po krana so.
Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to plaća od istoga 4%,
čisto bez ikakvog odbitka.
Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložene angažno ustanovio veći ili manji rok sa odkazu, uz odkazu od 3 dana.
Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenicu i sadržajno uz garanciju.
Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati po podne; u nedjelja i blagdana zatvorena.
Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vile Carrara vlastita knja (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje dobivaju publicke informacije.
Ravnateljstvo.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderel
LAGINJA & Cie., Via Giulia 1
übernommen und billig geliefert.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“